

Informace

Správa z konferencie SOCEDU 2022

Kristína Liberčanová

V postcovidovej situácii umožnila realizovať medzinárodné stretnutia na akademickej pôde prezenčnou formou, a to i v oblasti podpory a rozvoja vedy, výskumu a vzdelávania v sociálnej pedagogike. Dňa 16. júna 2022 sa tak na pôde Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave mohla uskutočniť medzinárodná vedecká konferencia SOCEDU 2022 pod názvom Retrospektívy, súčasnosť a perspektívy sociálnej pedagogiky. Konferencia sa konala z príležitosti 30. výročia založenia novodobej Trnavskej univerzity v Trnave a 20. výročia existencie samostatného študijného programu sociálna pedagogika a vychovávateľstvo na Katedre pedagogických štúdií. Stretnutie, vzhľadom na predchádzajúce udalosti, prebiehalo hybridnou formou. Časť účastníkov, ktorí sa pre vzdialenosť alebo karanténne opatrenia nemohli zúčastniť, sa pripojili cez online platformu.

Hlavným cieľom konferencie bolo:

1. založiť tradíciu v organizovaní konferencie, ktorá by rozvíjala oblasť sociálnej pedagogiky v teoretickej a praktickej rovine,
2. podporovať spoluprácu medzi odborníkmi,
3. diseminovať poznatky z teórie a praxe trnavskej sociálno-pedagogickej školy a komparovať ich s pozvanými účastníkmi z iných sociálno-pedagogických škôl a krajín.

V prvom ročníku konferencie sa organizátori okrem iného rozhodli priblížiť vznik a vývoj jedinečného študijného programu Sociálna pedagogika a vychovávateľstvo (SPV), ktorý nemá obdobu na Slovensku ani v iných európskych krajinách a to vďaka synergickému spojeniu kompetencií pedagogického a odborného zamestnanca v jednotnom profile absolventa. Sociálna pedagogika je úzko previazaná s pedagogikou voľného času, čo umožňuje študentom získať viacej študijných kompetencií pre výkon svojej budúcej profesie, napr. realizovať inklúziu v oblasti neformálnej edukácie. Konferencia zároveň vytvorila platformu pre výmenu skúseností medzi zástupcami z akademického prostredia, so sociálnymi pedagógmi z praxe a s Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie, s ktorým Katedra pedagogických štúdií podpísala v roku 2020 memorandum o spolupráci. Značnú časť účastníkov z praxe tvorili absolventi študijného programu SPV, ktorí sa úspešne uplatnili v rôznych sférach edukačnej činnosti, napr. ako sociálni pedagógovia v škole, v školských poradenských zariadeniach, v centrách voľného času, v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí v rezorte Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny a tiež v mestskej polícii.

Program konferencie bol koncipovaný tak, aby poskytol účastníkom možnosť vybrať si akademicky alebo prakticky zameranú sekciu, pre študentov boli k dispozícii tzv. „živé knihy“ – príbehy profesionálov z edukačnej praxe.

Konferencie sa zúčastnili pozvaní zástupcovia všetkých katedier, ktoré poskytujú študijné programy so zameraním na sociálnu pedagogiku na Slovensku a v Česku, vďaka čomu bolo možné sledovať výskumné zameranie jednotlivých pracovísk a porovnávať vývoj študijného programu a jeho ďalšie smerovanie na jednotlivých univerzitách.

Medzinárodná konferencia zároveň poskytla priestor prostredníctvom plenárnych vystúpení pri hľadaní odpovedí na otázky:

- Na platforme ktorých teoretických konceptov sa vyvíja sociálna pedagogika v strednej Európe?
- Ako prebieha súčasná v transformácii vzdelávania a poradenského systému na Slovensku?
- Ako prebiehal doterajší vývoj a aké sú perspektívy hostiacej sociálnopedagogickej školy v Trnave?

Ďalšie vystúpenia aktívnych účastníkov priniesli zaujímavé a podnetné inšpirácie v poobedňajších sekciách, obsah možno nájsť v konferenčnom zborníku abstraktov (2022), niektoré z príspevkov priamo reflektovali aktuálnu postpandemickú situáciu z pohľadu sociálnej pedagogiky.

Napríklad v sekcii 1, v ktorej rokovali zástupcovia akademici, zástupcovia jednotlivých univerzít, v prezentáciách priblížili najnovšie trendy, ktoré sa uplatňujú vo vede, výskume a výučbe budúcich sociálnych pedagógov, a to:

- realizáciu akčných výskumov na Ostravskej univerzite Česká republika (ČR),
- využitie sebaskúsenostných skupín prostredníctvom aplikovanej improvizácie na Masarykovej univerzite v Brne (ČR),
- reflexia a komparácia vysokoškolskej pregraduálnej prípravy sociálnych pedagógov v Slovenskej republike a vo vybraných krajinách Škandinávie na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici (SR),
- nové trendy v praktickej príprave sociálnych pedagógov v sociálnopedagogickej škole na Trnavskej univerzite v Trnave (SR).

Na konferencii, ktorá bola zameraná nielen na vývoj a aktuálnu situáciu sociálnej pedagogiky v slovensko-českom prostredí, zazneli i prezentácie, ktoré hľadali odpovede na oblasť sociálno-pedagogických perspektív, najmä v oblasti planetárnej sociálnej pedagogiky, využívania nových výučbových stratégií, či overovania nových výskumných a diagnostických nástrojov. Sociálne pedagogičky z Katedry pedagogických štúdií sa preto po skončení konferencie nakoniec rozhodli v spolupráci s oslovenými prezentujúcimi účastníkmi, vytvoriť editovanú knihu s názvom Príbeh sociálnej pedagogiky. Vývoj, aktuálny stav a budúcnosť sociálnej pedagogiky v slovensko-českom prostredí (2022), ktorá vyšla vo vydavateľstve Typi Universitatis Tyrnaviensis Trnavskej univerzity v Trnave a je možné si ju objednať vo vydavateľstve VEDA.

V 2. sekcii, v ktorej spoločne rokovali vysokoškolskí pedagógovia a odborníci z praxe, zarezovali najmä témy týkajúce sa:

- virtuálneho ohrozenia u generácie Z a s tým súvisiacimi novými výzvami pre sociálnych pedagógov v súčasnosti,
- podpora odborných činností sociálneho pedagóga v rôznych sférach edukačnej praxe,
- príležitosti sociálneho pedagóga v ranej starostlivosti o deti zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia,
- možnosti terapeutickej práce s rizikovými deťmi a mládežou v kontexte sociálnej pedagogiky ai.

Všetky príspevky a prezentácie z tejto sekcie sú už zverejnené na stránke konferencie a sú zároveň zverejnené vo forme elektronického zborníka pod názvom identickým s názvom konferencie i na stránkach fakulty.

V 3. sekcii, v ktorej si vymieňali skúsenosti sociálni pedagógovia pôsobiaci v praxi, prezentovali praktické ukážky v špecifických sférach, uplatnenia sa profesie napr. v škole ako členovia podporného tímu, na úrade sociálnych vecí a rodiny, v centre voľného času, v občianskom združení či komunitných centrách a pri výkone sociálnopedagogickej činnosti, ako napr. pri poskytovaní krízovej intervencii, poskytovaní sociálnoprávnej ochrany, aplikovaní terapie hrou, pri realizácii intervenčného alebo rozvojového programu, či overovaní manuálu pre začínajúcich sociálnych pedagógov. Z prezentovaných príkladov dobrej praxe vytvoril edičný tím SOCEDU metodickú príručku pod názvom Príručka (nielen) pre sociálnych pedagógov v tlačenej i elektronickej podobe.

Konferencia po dlhom čase sociálnej izolácie priniesla možnosť účastníkom a účastníčkam stretnúť sa osobne, nadviazať spoluprácu a vytvoriť hodnotné výstupy, ktoré predstavujú inšpiratívne zdroje pre vedecko-výskumnú, odbornú a praktickú činnosť komunity sociálnych pedagógov, pôsobiacim v slovenskom a českom prostredí.

Za organizačný tím Kristína Liberčanová
Pedagogická fakulta, Trnavská univerzita v Trnave